

ŽEMAITIJA

visuomenės bepartysis laikraštis.

Išėina sekmadieniais ir ketvirtadieniais.

Prenumeratos kaina vienam mėnesiui
Raseinių miesto emėjams — 1 rb. 80 k.
Visiems kitiems „ 2 rb.

REDAKCIJOS ADRESAS:
Raseiniai, Senatorių gatvė № 21

Stelbimų kaina:
Petito eilutei arba jos vietai ant pirmo puslapio — 75 k.
ant antro 50 k.

№ 28

Raseiniai, Sekmadienis, Birželio m. 8 d. 1919 m.

Metai I

PRAŠOMA PASIGAILĖTI MŪSŲ VARGŠŲ IR AUKOTI KIEK KAS GALI!

*Siandiena, sekmadienyje birželio 8 d.
Raseinių Socijalės Apsaugos skyrius*

RENGIA

YARPOS DIENA.

Grynas pelnas skiriamas Raseinių miesto neturtingųjų naudai.

PRIMŲ ANT VALGIO
pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Nemakščių gatvelė № 16.

300 RUBLIŲ ATLYGINIMO

Naktį iš gegužio m. 30 į 31 d. Raseinių apskr. Simkaičių valsč. Paalsių K. ūkin. Antanui Birgio lui pavogė kumelę Žymės: sarta, blesa (kaktoj balta žymė), 9 metų, ant paskutinės dešinės kulšies parašyta: „B. POLSI“. Kas pristatys ar nurodys kur šią kumelę galima surast, gaus

300 RUBLIŲ ATLYGINIMO

Lietuvių armijos Vyriausio Karo Vado pranešimas

1—2 VI. 1919 m.

Šiaurės kryptimi mūsų kariuomenės dalys, drauge su vokiečiais, paėmę Vabalnikus ir Biržus.

Kupiškio kryptimi mūsų dalys paėmė Kupiškį ir įsistiprino linėje: Viežančiai, Kasančiai, Butkūnai ir Šimančiai.

Paimant Kupiškio stotį mums teko traukinys — garvežimis ir keletas vagonų — daug telegrafo ir telefono aparatų ir kitokio karo turto.

Mitresnė žvalgyba patikrino, kad Alatuos, Skopišky ir Myliūnuos bolševikų nėra Bolševikai be mažiausios tvarkos bėga Daugpilės link.

Utenos kryptimi, vokiečiams padedant, darbas eina sėkmingai. Atkaklios kovos tebesitęsia. Paimtas į belaisvę bolševikų pulko štabas, 30 žmonių, keletas virtuvių ir vienas šarvuotasis automobilis. Antras šarvuotasis

priešininko automobilis mūsų artilerijos dėka sunaikintas

Dešinysis kariuomenės sparnas stovi linėje: Užpaliai, Vyzūnai ir Utena.

Vyriausias Karo Vadas

Generolas ŽUKAUSKAS.

3. 6. 1919 m.

Mūsų kariuomenė visu frontu narsiai žygiuoja pirmyn.

Priešininkas be mažiausios tvarkos bėga. Panevėžio srity mūsų kariuomenės dalys, atkakliai kovodamos, paėmė miestelius; Pandėlį, Panemunelį, Kamajus ir Svedasus. Mūsų grobis; daug šovinių, vagonų ir kito karo turto.

Ukmergės srity mūsų kariuomenės dalys bėgančio priešininko pėdomis smarkiai veržiasi pirmyn Žarasų kryptimi. Prysakinė rinktinė pasiekė Daugailius.

Darom sustiprintą žvalgybą.

Generolas ŽUKAUSKAS.

Ivarios žinios

Baisus ugniakalnio išsiveržimas.

16 TUKSTANČIŲ NUKENTĖJUSIŲ

Gaaga, 25 gegužio. Hollandų spaudos biuras oficialiai praneša iš Hollandu Indijos-20 gegužio Srengate buvo išsiveržimas ugniakalnio Klot sugriauta 20 kaimų, 6 kaimai visai sunaikinti Utare nukentėjo 11 kaimų.

Skaičius užmuštų ir sužeistų siekia. ligi 16 tukstančių žmonių; daugelis gyventojų išbėgo. Utare lig šiol atrasta 157 lavonai.

PETRAPILIO OFENZYVA.

Prisiartinimas rusų šiaurės korpuso prie Gatčinos. — Igauniai užėmė Pskovą.

Liepojus, 29 gegužio. Sulig igaunių karinio pranešimo nuo 26 geguž., rusų šiaurės korpusas, padedant igaunių savanoriams priartinio prie Gatčinos. Prie to paimta buvo 30 belaisvių ir 6 kulkosvaidžiai. Užpuolimas prieš ant rytinio kranto Čudsko ežero buvo atmuštas. Plėtodami savo pasisėkimą igauniai išpradžios užėmė vakarinę dalį Pskovo, kur bolševikai paspėjo susprogdinti tiltą ant upės Velikaja. Paskiau buvo užimtas ir visas miestas. Iš karinio grobio priskaitliuota lig šiol 40 kulkosvaidžių.

Laikinas sulaikymas Petrapilio ofenzyvos.

Versalė, 28 gegužio. Savanorių Petrapilio ofenzyva laikinai sulaikyta, delto kad ligšiol dar nepasisiekė pristatyti maisto palyuosuojamam miestui. Pagal pranešimą agent. Reuterio pulkininkas Hooveris stengiasi kuogreičiausiai išrišti šią klausymą.

Masišis bėgimas gyventojų iš Petrapilio.

G A A G A, 28 gegužio. Apie padėjimą Petrapilyje „Daily Telegraph“ praneša: Daugelis žymesniųjų bolševikų likviduoja savo dalykus ir išvažiuoja iš Petrapilio į pietus. Žemesnieji slugsniai gyventojų šitais pavizdžiais persitikrina, kad juos palieka žiauram likimui. Abelnai padėjimas daug rimtesnis, nekaip kad pirmiau buvo. Susisiekimas gelžkeliu yra visai suiręs — o tas taipogi kliudo bolševikams apginime Petrapilio. Privatiniems žmonėms išvažiavimas iš Petrapilio beveik negalimas. Gežkelio stotyse pasažiriai, laukiantieji traukinių, stovi dideliausiose eilėse, o gežkelio tarnautojai vagia jų daiktus: Daugeliui visgi pasiseka dasikrapštyti ligi suomių rubežiaus, bet tenai juos sulaiko raudongvardiečiai.

LENKŲ VIESPATAVIMAS VILNIUJE

Lietuvos Valdžia nusiuntė santaryininkams notą sekančio turinio:

Prisidengdami apginimu gyventojų nuo bolševikų, lenkai užėmė didesniąją dalį Lietuvos, taip pat ir miestą Vylnių. Bet vietoje apginimo gyventojų, jie užmušinėja, plešia ir areštuoja visai nekaltus žmones.

Po to, kuomet užmušimas, desėtkų žydų. Pinsko pasiliko visai nebaustas, lenkai padarė laike 5 dienų, nuo 19 ligi 24 balandžio tokias skerdynes Viliuje, prieš kurias visos viduramžio baisybės — niekas. Daug šimtų žydų užmušta;

PASIGAILĖKITE MŪSŲ VARGŠŲ ir AUKOKITE KIEK KAS GALI!!

keli tukstančiai, tarpo jų seniai ir moteris, išvežti į Lidą daugelis iš tų nelaimingųjų užmušta. Vienoje didžiausioje Vylniaus sinagogoje išmušti visi dalyvavusieji šeštadieniniuose pamaldose. Viršiausias rabinas p-as Rubinšteinas buvo sumuštas ir areštuotas už tą, kad atsisakė išduoti melagindą paliūdima, kad skerdynės padarytos bolševikais. Išdažyti mažne visi žydų namai ir būtai. Prisidengdami, neva, krata, jie atima nuo lietuvių ir žydų pinigus ir turta. Areštai lietuvių ir žydų vis dar tebesitęsia. Lenkai stengiasi viską perstatyti taip, kad išrodytų jog užmušti — tai aukos gatvės kovų. Jau nieko nesakant apie tą, kad gatvės kovos netur nieko bendro su plešimu, užteks paminėti tik tą, kad skerdynės įvyko bolševikams išėjus, ir jokių mušių lenkų su bolševikais tuomet jau negalėjo būti.

Toliau, nei lietuvai, nei žydai uožjautė bolševikus, — antraip, jie stengės pasiliuosuoti nuo bolševikų valdžios, ir del šitos vienos priežasties jie negalėjo sutikti lenkų legijonierius, kaip priešus. Galop gyventojai Vylniaus neturėjo jokių ginklų, nes iš pradžios vokiečiai, o paskiau bolševikai grasindami sunkiomis bausmėmis, sistematiškai nuginklavo gyventojus. Todėl gyventojai, dar gi norėdami, negalėjo pasipriešinti. Tikrai užėmę Vylnių lenkų legionieriai išdalijo būvusiems tenai lenkams ginklus ir jie kartu padare skerdynes.

Griežtai protestuodami prieš padarytus lenkais žiaurumus, Lietuvos valdžia reikalauja, kad lenkai:

1) kuogreičiausiai apleistų Vylnių, nes jų būvimas tenai yra nepalaujamu grasinimu gyventojams;

2) kuogreičiausiai dastatytų į Vilnių saivališkai išvežtus iš ten gyventojus;

3) aprūpintų šeimynas užmuštųjų ir atlygintų jiems materialius nuostolius, kuriuos nustatys komisija, susidedanti iš atstovų santarvės valstybių, dalyvaujant lietuviams ir žydams.

Vydūno laiškas

Tilžėje 19 Balandžio 1919 m.

Į LIETUVOS PREZIDENTĄ

Išrinktasis vaiškus Lietuvos Vyre, meldžiu puiimti iš manęs širdingiausias pasveikinimus savo pašaukimui. Tegul duos Aukštoji Apvaizda Sveikui reikalingasias galias vaisingam darbui!

Atsimenu labai gyvai nesenai praėjusių tamsiausių Lietuvos laikų. Tuomet Sveikas kuo nebuvo visai vienas, kurs nemetė vilties del Lietuvos ateities, del jos būvio. Ir kaip man rodėsi, Sveikas visuomet manė daryti darbą su pilnu atsidėjimu, visai neatsižvelgimas į tai, ar jis atneš gyraus ir naudos pačiam ar pasiliks be jų.

Tuo apsiireiškia visuomet didvyrio siela. Taip didvyriai vykina savo tikslus.

Mūsų laiku tai už visa yra reikalinga. Lietuva dabar šauktė šaukia kiekvieno tėvynės vaiko pilno pasišventimo jos labui ir kad kiekvienaš mestų visus siaurus asmeniškus pageidimus.

Sveiko išrinkimas žymiai tvirtina Lietuvos gyvatą Lai nemėgintų nei vienas Lietuvos tosios griauti, manydamas mokas geriau vesti Lietuvos reikalus. Pastovumas yra dabar gyvatos valdymui tikrai reikalingesnis negu kaikurie to valdymo pataisymai. Sioo laiku yra pirm viso būtina visiems pilnoj vienybėj žengti prie vieno tikslo: prie Lietuvos išvadavimo, prie žmoniško mūsų tautos gyvenimo.

Eisime visi tais takais, kuriuos Likimas yra Lietuvių tautai nutiesęs. Jie veda regimai aukštyr žmonijos švieson.

Su širdingiausia pagarba Vydūnas.

VALDŽIOS ŽINIOS.

Aplinkraštis 29 N.

Apskričių gydytojų pareigos

(Priedas prie Vidaus Reikalų Ministerijos cirk. 4 N.)

1. Apskrities gydytojas, būdamas Vidaus Reikalų Ministerijos Sveikatos Departamento

atstovas ir eidamas pareigas buvusiojo rusų laikais gubernijos Medicinos Inspektorius, darbuojasi kontakte su Apskrities Viršininku ir Apskrities Komitetu.

2. Savarankiai medicinos praktiką eiti gali tik žmonių gydytojai ir dantų gydytojai (dentistai); feldšeriai ir pribuvėjos (akušerės), taip pat medikai 4 — 5 jo kurso gali eiti praktiką tik tam tikroje iš aukšto apibrėžtoje dirvoje ir prižiūrimi Apskrities Gydytojo, kuris už jų darbą atsako.

Pastaba 1. Davinėti vaistinėse ir vaistų sankrovose patarimų ligoniams ir receptinių vaistų be gydytojo recepto taip pat laikoma medicinos praktika ir yra draudžiama.

Pastaba 2. Studentai medikai 4—5 kurso, feldšeriai ir akušerės neturi teisės rašyti receptų, o vaistinės neturi teisės jų receptų priimti ir iš jų davinėti vaistų.

3. Apskrities Gydytojas veda medicinos personalo ir medicinos įstaigų registraciją, patikrina jų dokumentus ir jų darbuotės teisumą.

4. Medicinos profesijos asmuo persikeldamas iš vienos vietos į kitą privalo įsirašyti pas tą Apskrities Gydytoją, kurio darbuotės srity nori gyventi, taip pat pranešti savo gyventosios iki šiol šrities Apskrities Gydytojui, o šis apie įvykusį medicinos personalo pasiketimą praneša Sveikatos Departamentui.

5. Feldšerių, o ypač akušerių mokėjimą eiti savo pareigas turi Apskrities Gydytojas kontroliuoti, kviesdamas juos kai kuriam laikui į ligoninę praktikuoti.

6. Apskrities Gydytojas gali eiti privatinę praktiką, kiek leidžia jam laikas, atliekamas nuo savo prievolių ėjimo, bet turėti kitą kokią vietą visuomenės įstaigoje (pvž. ligoninės gydytojo, Apskrities Komiteto pirmininko, Apskrities Viršininko ir t. t.) negali.

Pastaba 1. Ypatingoms aplinkybėms susiklojus Apskrities Gydytojas gali įsigyti kitą vietą tik Sveikatos Departamentni leidus.

Vidaus Reikalų Ministeris P. Leonas.

Sveikatos Departamento Direktorius

Laiškas bobutei

Ačiu tau, brangioji, už laišką. Apturėjau aš jį kartu su pribuvusiu į Raseinius miltų transportu, kurie išduodami miesto gyventojams pagal tam tikras korteles.

Nuo to transporto apturėjimo laiko Raseiniuose gan linksma. Apart vakarų, spektaklių ir gegužinių pradėjo rodyti gana žingeidžiūs monūs.

Vieton, kur išduodami miltai, susirenka daugybė žmonių. Kiekvienas paeiliui paduoda savo kortelę ir jam išduodama paskirta dalis miltų, bet, kada gavėjas tuos miltus persveria antrą kart pas save namuose—neužtenka 1—2 svarų.

Ar nežinai, bobute, kuo vadovaujas juokdariai, rodydami tokias komedijas?

Man tas būtina reikalinga žinoti, kad ir aš, užėjus juodai dienelei, galėčiau užsidirbti porą skatikų.

Kodel gi tu patį, bobute, neatvykai pas mus, idant pagelbėti išdavinėti prisiųstus amerikonų musų vaikams miltus, kakao, piena ir t. t.?

Juk tu šį dalyką geriau supranti.

Aš neabejoju, kad kakao su pyragais bus dalinama vaikams, bet visgi nereikia užmiršti, kad vaikas dažnai išdykauja ir šiame atvėjuje nenori kakao su pyragais, o reikalauja kavos su duona ir tokiu būdu kakao su pyragais papuola į suaugusiojo burną.

Tave žinodamas, aš nei kiek neabejoju, kad vaikas tavo globoje neišdykaus.

Kaip tu manai, bobute?

Kalbant apie kakao su pyragais, prisimana ir Raseinių SocialėsApsaugos Komisija. Ar nežinai, bobute, kada galų-gale nariai tos Komisijos griebis už darbo, aprūpinimui beturčių?

Privalėtų tai komisijai atsižymėti savo darbštumu labiausiai del to, kad jaja vadovauja ne pirmininkas, bet moteris — daug

gabesnis ir išmintingesnis sutvėrimas.

Pasakyk, bobute, kaip gyvuoja Raseinių Sanitarinė Komisija su jos pirmininku? Pas mus išsiplatino gandai, kad ji, iš priežasties tinginystės ir nedarbo, sunkiai serga ir ant jos išgijimo nėra jokio pasitikėjimo.

Mikrobai senai nevalytose užkampyse ir sąslavyuose, žinodami, kad nėra jokios vyresnybės, kelia maištą ir daro baisenybes.

Jeigu sanitarinė Komisija mirė, reikalinga pasirūpinti paskirti jos įpėdinais dabštesnius ir gabesnius žmones.

Neatsakyk, bobute, užėiti į informacijos biurą ir sužinoti, kas atsitiko su buvusiaja Raseiniuose Vartotoju draugija „Atžala“, kur dingo visos buvusios ten prekės ir ant kokios planetos gyvena darbartiniu laiku jos pirmininkas.

Jei prekės išparduotas — kur pinigai.

Jei pirmininkas gyvena arti — tegul parašo kelis žodžius, kada ji galima matyti, idant sugražinus man įneštus savo laiku 100 rublių pajaus.

Bučiuoju tave
tavo Baltruukas

APSKITYS.

PAVIDAUJIS. Birželio 1 d. vietinės mokyklos mokytojas trūsu snrengtas vakarėlis. Salė išpuošta puikiai beržiukais ir vainikais. Jauti, kad esi kokiame tai kvepiančiame beržyne. Tik nesuprantama, kodel aukštai ties scena kybojo vytis su karūna? Nejaugi pavidaujiškiai trokšta Lietuvą matyti kokia nors monarchija? Programa buvo gan plati. Vaidino „Degtinė“, „Mūsų generasis“, toliau ėjo monologai, deklamacijos ir t. t. „Degtinė“ pavyko labai blogai: buvo matyti lošikų didelis nusigandimas ir tas gadino visą dalyką. Toliau ėjo viskas puikiai, sulyginant su sodiečių lošikų gabumais. Laike šokių buvo didžiausia netvarka, ne vienam šonus gerokai aplaužė alkūnėmis. Galų-gale, įkyrėjus tokiai šonų laužynei, vienas iš publikos, norėdamas padaryti šokią-tokią tvarką, pradėjo diriguoti šokiais. Diriguojant vieną valsą labai tvarkingai pašoko. Paskui, kaip tik direžeras pasakys, koksai bus šokis, muzikantai griežia visai kitą. Na ir vėl prasidėjo šonų laužymas. Tur būt Pavidaujo vakarėlio «muzikantai» buvo ragavę „rugienės“. Patarina, rengiant vakarėlius, muzikantams neduoti degtinės kad neardytu vakarėlio tvarkos.

Molio Motiejus

Redaktorius: Redakcijos Komisija.

Dantų gydytojas U. ZIVAS iš Kelmės

Nemakščių gatvė № 75 (prieš. D-rą Mankauską)

Priimama kasdien nuo 9-1 v. d. ir nuo 3-5 v. v.

Gydymas dantų ir visų burnos dalių, pliombavimas visokiomis medegomis. Prašalinimas dantų be jokio skausmo (anestezija) ĮDEJIMAS PADIRBTŪJŲ DANTŲ. Prie kabineto atskiras technikas.

SKUBIAI REIKALINGI

ŠIMKAIČIUOSE

Gabus mašinistas žinantis, lentpjūvyštės dalykus ir gabus malūnininkas.

Kreiptis į tartoką Škudžinskio, Šimkaičiuose.

REIKALINGI

VETERINARINIAI FELDŠERIAI

Prašymus su dokumentais prašoma prisiųst paštu į Kražius. Veterinariniam gydytojui Šukštai.